

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 38. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593522336/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

et Rige af Solnedgangskyer, og spørge efter Conferensraaden og blive modtaget af en rigtig elskværdig dansk Embedsfamilie og dens deilige Barn. Hvad er størst, Tabet eller Vindingen? Eller rettere: Hvad i Verden kan sammenlignes med Blandingen af begge Dele? Der var saa smagfuldt, hyggeligt og belevent, og over disse Cultarens smukke Prosa-Virkninger faldt Poesiens Guldlands.

Ogsaa Hun skiltes fra Phantasilandet; men jeg fik rigelig Erstatning i den foranderlige Virkelighedens Sodme, der var i Atmosfæren om hende ligesom om en Blomst. I Sandhed, mit hele Væsen drak den ind. Jeg havde i de Øieblikke ingen Alder, det vil sige: Jeg var hverken forelsket som en Mand eller som en Dreng, men dybt gjennemtrængt af det usædvanlig Yndige, barnlig Kvindelige. Det er muligt, at jeg ikke nu, opfyldt af senere Erindringer, kan huske hende aldeles nøiagtig fra den Tid og skille Barnet fra den Voxne. Dog forekommer det mig saa. I alt Fald var det Væsenlige tilstede. Nogle faa, udvalgte Physiognomier have den Evne at frembringe en besynderlig, henrykt-svimmelende Fornemmelse, naar man betragter dem, og for hendes Vedkommende hidrørte den fra, troer jeg, at Skønheden – en eiendommelig Skønhed, det ædle Udtryk for en Sjæl, der var skabt til Æmhed og til at løfte sig høit, og derved kom til at gjøre et Indtryk, hvorfor jeg ikke har andet Navn end det utilstrækkelige: glad-vemodigt – i første Øieblik syntes mest karakteristisk ved Pændens og Øienbrynenes ideale Linier og ved de mørke Øine med de lange Øienhaaer; men saa opdagede man pludselig, at den samme Skønhed, det samme Udtryk, skjøndt paa helt anden Maade, i ny, overraskende Form, var ved Munden, og det var denne mysterieuse, sjælfulde Harmoni, der saa fuldstændig betog Sanden. Nu forstod jeg instincnmæssig den tilsyneladende courtiserende Høflighed, jeg havde seet Alle vise hende; det var Virkningen af den Følelse, hun frembragte, at om hende skulde man værne, hun var et almenmenneskeligt Gode, bestemt til at glæde Alle og gjøre En salig.

Hun var paa en Maade mere Barn end Sophie; hun havde ikke tænkt over Forskjellen mellem Klogskab og Godhed, men havde Hjertets Klogskab uforstyrret. Man lod os gaae ene sammen i Haven, og jeg undrede mig over, at vi kunde gaae og tale saa ligefrem sammen. Hun sagde: »Jeg tænkte nok efter Faders Beskrivelse, at det var Dem.« – »Efter Deres Faders Beskrivelse? Men De kjendte mig jo ikke!« – »Jo,« sagde hun, idet hun gik hen mod Buxbornehækken, »jeg

kjender Dem godt. Her er et lille Hul, som jeg har kigget igennem; men De skal ikke sige det til Nogen, for det er ikke rigtigt at kigge ind til fremmede Folk» – «Jeg har ogsaa kigget ind til Dem,» sagde jeg. – «Har De? Det havde jeg ikke troet om Dem. Jeg troede, De havde alvorligere Ting at tænke paa.»

Hvilke besynderlige Ord! Saa naavt, dameagtig, irettesættende! Jeg havde jo ogsaa, eller jeg burde have, alvorlige Ting at tænke paa! Hun vakte ved sine Ord eller ved Blik, Stemme, Personlighed, den første heftige Fornemmelse af, at jeg havde et Maal langt ude, var kaldet til Noget. Hun løftede mig op til en Værdighed, ganske anderledes end den, jeg hidtil havde tillagt mig selv: en, der skulde erhverves.

Endnu et Udbytte bragte jeg med hjem, hendes Navn: *Astrid*, og med den Romantik, som griber Alle, Unge og Gamle, hvem Kjærligheden kommer nær, læste jeg naturligvis en hemmelig Betydning i, at hendes Navn begyndte med samme Bogstav som mit.

Jeg var endnu engang derinde, saa kom Sommerferien – hdet vilde jeg have troet Nogen, som kort forinden havde sagt mig, at jeg engang nødig vilde hjem! Forgæves bebreidede Hjertet sig sin Synd, sin Utroskab, og spaaede sig selv dunkelt en Straf derfor. Jeg var nu engang losrevet fra Moderjorden, havde begyndt som Planet at rulle mig om mig selv og bevæge mig om min egen Sol. Først da jeg gjen-saae Poplerne, begyndte Hjemmets Munder at dufte i Sindet; hvert Træ hilste mig, først trohjertig-bebreidende, saa kjærlig-tilgivende, og da jeg svingede ind i Gaarden, da Hundene glammede i høien Sky, da Karle og Piger stode i Dørene eller ilede til, da Fader og Ritmesteren kom ud paa Stentrappen fulgte af min Søster og vor Cousine – ja, da horte jeg igjen mine Egne til og bragte kun en Fremmed med i Hjertet.

Ritmesteren var aabenbart mindre livlig end før; men Fader havde, idetmindste i de første Timer, det for mig saa Indtagende, et Udtryk af den tidligere Lykke og Anselighed. Det var, som om vi kastede Lys paa hinanden: han, glad over, at jeg var voxet og var sund, jeg følende Stammen, hvortil jeg hørte, igjen rank og kraftig. Og saa var min Søster voxet og saa net, tydelig nok i gode Hænder; men trods den hemmelige Taknemlighed, jeg i Hjertet følte mod »vor Cousine«, kom igjen den sære Lyst til at lade hende undgælde for, at hun ikke var vor Moder, og Forsøg paa at øve mig i kold Høflighed – Noget, der samtidig gjorde mig selv ondt, fordi jeg nu vidste, at hun ikke var formuende.